

[Indenrigsministeren]

at være kommunalbestyrelsesmedlem. Det er byrdefuldt, det er arbejdsomt, og derfor er det flot, at man foruden det daglige slid er i stand til at afprøve og har vilje til at afprøve nye tanker og ideer. Jeg synes, det er flot, og det fortjener kommunerne ros for.

Jeg glæder mig kun over, at det spørgsmål, der møder én, når man kommer ud, er: Hvordan kan vi komme videre? Vi har sagt, at vi godt vil bistå Kommunernes Landsforening med konsulentarbejde for at hjælpe den enkelte kommune. Det vil Kommunernes Landsforening også gerne selv tilbyde, altså yderligere assistance for at hjælpe med at afprøve nye ideer og få fjernet noget af det bureaukrati, der kan ligge i godkendelsesfasen. Vi vil gøre, hvad vi kan, for vi synes, det er positivt.

Jeg kan altså ikke se de tunge skyer omkring frikommuneprojektet. Vi er kommet fantastisk godt i gang, og det skal vi takke kommunerne for i dette land, også amterne.

(Kort bemærkning).

Jørgen Tved (FK):

Når ministeren her siger, at regeringen har ansvaret for, at økonomien hænger sammen, så er det altså ud fra de forudsætninger, regeringen har fået flertal til i dette Folketing. Hvis man skal bibeholde den økonomiske fordelingspolitik, ministeren gør sig til talsmand for, så er det naturligvis rigtigt. Så bruger man magten til at få kommunerne til at danse efter den pibe, man nu ønsker dansen skal foregå efter.

Det er ikke ret mange dage siden, vi i dette Folketing diskuterede nedlæggelsen af tre gymnasier i Københavns Amt. Man har jo decentraliseret, vi har jo det nære samfund, vi skal jo alle sammen komme hinanden ved, helst meget, og her drejer det sig altså om at lægge beslutningsprocessen ud. Her har vi altså en situation, hvor amterne har fået nogle betingelser at føre det nære samfund ud i livet på, for at de kan få lov at skære ned.

Jeg er ikke i tvivl om, at regeringen hos kommunalbestyrelserne i dette land har godkendelse af og flertal for sin politik. Det gør den ikke mindre afskyelig for os, der vil en anden fordeling af de samfundsskabte værdier.

Derfor er det rigtigt, når jeg siger, at ud fra de forudsætninger, regeringen har givet, kan man få lov til at dele elendigheden ude i amter og kommuner. Det har ikke meget med demokrati og frihed at gøre.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg synes, det sidste var et udmærket eksempel på hr. Jørgen Tveds opfattelse af det kommunale selvstyre. Det, man forsøgte, nemlig vedrørende nedlæggelse af amterne, var at få Folketinget og regeringen til at omgøre en beslutning taget af et selvstændigt, kompetent amtsråd, og det var det, regering og minister sagde nej til at blande sig i i respekt for det kommunale selvstyre.

(Kort bemærkning).

Jørgen Tved (FK):

Selv en minister fra partiet Venstre må dog kunne forstå, at når man tager økonomien fra kommunerne, så kommer de til sidst i en situation, hvor de ikke har muligheder for at opfylde de mest elementære krav, borgerne har. I den konkrete situation var det altså spørgsmålet om at give de unge gymnasieelever en tilfredsstillende undervisning, sørge for, at deres institutioner og skoler var til stede, og at man ikke skulle klumpe elever sammen i de gymnasier, der blev tilbage.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 65:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget.

Af Bjørn Poulsen (SF) m.fl.

(Fremsat 10/11 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Efter dette lovforslag skal de såkaldte spærreregler i folketingsvalgloven ophæves. Det betyder, at det ikke mere skal kræves, at et parti har et minimum af stemmer for at kunne få tillægsmandater.

Jeg vil med det samme sige, at regeringen ikke kan støtte dette lovforslag.

SF fremsatte et tilsvarende forslag, da Folketinget i foråret 1987 behandlede forslaget til ny folketingsvalglov. Forslaget om ophævelse af spærrereglerne blev dengang forkastet med et stort flertal.

De nuværende regler har været gældende siden 1961. Reglerne går som bekendt ud på, at en af følgende tre betingelser skal være opfyldt: *Enten* skal partiet have opnået mindst ét kredsmandat, *eller* partiet skal inden for hver af to af de tre landsdele have opnået mindst lige så mange stemmer som det gennemsnitlige antal gyldige stemmer, der i landsdelen er afgivet pr. kredsmandat, *eller* partiet skal i hele landet have opnået mindst 2 pct. af de afgivne gyldige stemmer.

Jeg mener ikke, at udviklingen siden 1961 kan give anledning til, at man nu lemper eller ophæver spærrereglerne.

I Folketinget er nu repræsenteret ni partier. Fire af dem er indvalgt siden 1973. Fem andre partier, der ikke er repræsenteret, har efter 1961 opnået repræsentation i Folketinget ved ét eller flere valg.

Sammenlignet med forholdene i andre lande er de danske spærreregler ikke særlig strenge. Sverige har en spærregel på 4 pct. I Island og i Østrig gælder, at kun partier, der har opnået mindst ét kredsmandat, kan få andel i tillægsmandaterne. I de lande har man et valgsystem af samme type som det danske, dvs. forholdstalsvalg i valgkredse suppleret med et antal tillægsmandater. I Vesttyskland, hvor valgsystemet er en kombination af flertalsvalg i enkeltmandskredse og forholdstalsvalg, skal et parti have opnået mindst 5 pct. af stemmerne på landsplan eller mindst tre mandater ved flertalsvalget for at få andel i de mandater, der fordeles ved forholdstalsvalget.

Ved folketingsvalget den 8. september 1987 deltog seksten partier, heraf syv, der ikke allerede var repræsenteret i Folketinget. De gæl-

dende spærreregler virker således ikke afskrækkende og fratager ikke nye partier lysten til at opstille til et folketingsvalg.

Og lad mig så gentage, at regeringen ikke kan støtte lovforslaget om ophævelse af spærrereglerne.

Bakholt (S):

Det er jo rigtigt, som det allerede er sagt, at vi i foråret 1987 havde lejlighed til at tage stilling til det samme spørgsmål, idet SF stillede ændringsforslag til den folketingsvalglov, som var til behandling i foråret, om, at de spærreregler, der gælder i dag, skulle fjernes.

Vi var imod i foråret, og det er vi stadig væk. Vi mener, at de spærreregler, vi har, er meget rimelige, og de er også meget rimelige set i forhold til, hvad en lang række andre lande har, så vi vil gå imod forslaget.

Men når folketingsvalgloven alligevel er til behandling, kunne jeg have lyst til at sige, at jeg tror nok, der er et og andet i valgloven, vi bør ændre på. Det er spørgsmålet om de krav og de betingelser, vi opstiller til anmeldelse af partier. De er nok for lempelige. Også denne gang viste det sig, at der var en række partier, der var i stand til at samle de ca. 20.000 underskrifter, der skal til for at blive opstillet som parti, men ikke i stand til at opnå det tilsvarende stemmetal. Der var endda partier, der havde væsentligt færre stemmer, end der kræves for at blive opstillet som parti.

Der kan selvfølgelig gøres flere ting for at stramme de regler op, men jeg synes, vi skal kigge på det i udvalget for at se, om vi ikke kan finde nogle regler, der er bedre end de nugældende. Jeg synes, det er urimeligt, at man kan opstille ved at samle ca. 20.000 underskrifter, mens man ikke er i stand til at få et tilsvarende antal stemmer. Det bør vi se på i udvalget.

Flemming Jensen (KF):

Selv om man ikke skal tage hatten af, før man møder manden, vil jeg dog alligevel for ikke at glemme det tage udgangspunkt i de bemærkninger, hr. Bakholt kom med om partianmeldelser og den meget lette måde, man i øjeblikket kan anmelde et parti på, og sige, at vi ser meget gerne, at vi også drøfter disse ting under det kommende udvalgsarbejde.

Det er jo, som det har været nævnt et par gange, ikke så farlig længe siden, vi sidst be-

[Flemming Jensen]

handlede folketingsvalgloven og fik foretaget nogle ikke voldsomt revolutionerende ændringer uden gnidninger. Det er også rigtigt, at allerede dengang nævnte Socialistisk Folkeparti, at de fandt de nuværende regler i valgloven uheldige, idet man kan opnå stemmer til op til tre mandater uden at blive repræsenteret.

SF kalder det system for udemokratisk og foreslår derfor, at man dividerer det samlede stemmetal med 175, fradrager det antal kredsmandater, der måtte være faldet til folk uden for partierne, og så dividerer én gang til og får mandattallet.

Vi tror ikke i Det Konservative Folkeparti, at det er et spørgsmål af en sådan betydning, at det bør rejses igen. Vi har efter vores opfattelse ikke i Danmark spærreregler, der kan kaldes udemokratiske, eller som hindrer nye politiske strømninger i at slå igennem. Jeg synes, den nyeste politiske historie viser det med al ønskelig tydelighed. Vi er i virkeligheden blandt de lande, hvor det er lettest at blive repræsenteret i parlamentet.

I bemærkningerne henviser SF til Østre Landsrets dom af 20. december 1972. Det var en sag rejst af landsretssagfører Grønborg mod indenrigsministeren, i hvilken fremtrædende personer eller personligheder fra Danmarks Retsforbund og DKP var indtrådt. Jeg henviser også gerne til denne dom, hvor man slår fast, »at en ligelig repræsentation af de forskellige anskuelser« ikke påbyder en rent matematisk fordeling. Naturligvis blev indenrigsministeren frikendt i den sag.

Det Konservative Folkeparti finder det ikke rimeligt at ændre en valglov, der er så liberal som den nugældende.

Sønderby (V):

For ikke at forslagsstillerne skal vente alt for længe, kan jeg med det samme sige, at Venstre heller ikke kan støtte det her forslag om at hæve de såkaldte spærreregler i den nugældende valglov. De har, som det er nævnt, jo været gældende siden 1961.

Det er ikke første gang, vi drøfter det her spørgsmål, men hvis man ser i medierne og på debatten udenfor, er det vel egentlig den omvendte diskussion, altså spørgsmålet, om man skal stramme reglerne. Det skal jeg ikke tage stilling til her, men der har været megen debat om, hvorvidt man skulle stramme reglerne op.

Der er, som det er nævnt, tre muligheder for at få del i tillægsmandater. Det synes vi er tilfredsstillende.

Jeg synes nok, man må afvise det, SF skriver i bemærkningerne, at det er udemokratisk, hvad vi har i Danmark. Ellers er der i hvert fald ikke ret mange demokratiske lande tilbage hverken i den vestlige eller den østlige verden – hvis der er nogen derovre – for vi har vel nok den mest liberale valglov af alle steder.

Forslagsstillerne påstår også, at de nugældende regler påvirker stemmeafgivningen til skade for de små og de nye partier.

Kendsgerningerne viser noget helt andet, for vi har fjorten partier, der har lyst til at opstille ved valget. Vi har ni partier repræsenteret her i Folketinget.

Vi må altså afvise forslaget, men jeg vil ligesom den foregående ordfører sige, at vi også i Venstres gruppe har drøftet mulighederne for at stramme reglerne om opstilling til folketingsvalg og om at samle underskrifter. Jeg vil til Socialdemokratiet sige, at vi da meget gerne vil drøfte i udvalget, om der skal ske en ændring på det område, når vi alligevel har valgloven i udvalget.

Vi vil afvise forslaget, men vil gerne kigge på det, som blev nævnt af Socialdemokratiets ordfører.

Ole Vig Jensen (RV):

I den radikale folketingsgruppe har vi også den opfattelse, at vi har en ganske liberal lovgivning på dette område, og vi vil ikke kunne give støtte til det fremsatte forslag. Vi vil fastholde den indstilling, vi havde, da vi sidst vedtog en fornyelse af vores folketingsvalglov.

Naturligvis kan man altid diskutere, når der fastsættes en grænse, om det nu er den rigtige. Det beror på et skøn, og naturligvis kan grænsen altid ligge et andet sted. Men under indtryk af, at det i hvert fald i Danmark har vist sig at give mulighed for én ganske bred repræsentation, hvor vidt forskellige anskuelser kan komme til orde og give sig til kende og stemme her i Folketinget og være repræsenteret – det kan man notere sig hver eneste dag – mener vi ikke, man kan hævde, at denne lovgivning er udemokratisk.

Man kan rejse spørgsmålet, om anmeldelseskriterierne for nye partier er de rigtige. Man må sige, når man har set på de seneste valg, at det i

[Ole Vig Jensen]

hvert fald er påfaldende, at der i en række tilfælde har vist sig at være et svælg imellem antallet af dem, der har givet tilslutning til anmeldelse af et parti, og dem, der faktisk stemte på partiet på selve valgdagen – påfaldende stor afstand.

Den side af sagen kan vi måske tage en drøftelse af i udvalget, men vi kan ikke give tilslutning til forslaget, som det ligger her.

Jane Oksen (FP):

Forslaget om at ophæve spærregrænsen på 2 pct. ser vi meget positivt på i Fremskridtspartiet. Vi har flere gange fremsat næsten enslydende forslag. Vi mener ligesom SF, at det er meget forkert, at 150.000 vælgere ingen indflydelse får, når de har været henne og stemme. De må jo føle, at deres stemme er totalt spildt.

Man vil måske tale imod forslaget ved at sige, at der bliver alt for mange partier i Folketinget. Det tror jeg ikke gør noget. Vi får et mere nuanceret syn på tingene. Der er mange af de partier, vi har i dag, der har udvisket deres profil, så måske er der brug for nye partier.

Flest mulige borgere bør have indflydelse, har vi altid ment i Fremskridtspartiet. Vi går også meget varmt ind for folkeafstemninger. En af måderne, de får indflydelse på, er, at man ophæver denne spærregrænse; at vi i Danmark, som man siger, i forvejen har nogle spærregrænser, der ikke er særlig strenge i forhold til andre lande, skal ikke afholde os fra at gøre forholdene bedre.

Et demokratisk synspunkt går ud på at give alle mennesker stemmeret og give dem lov til at bruge deres stemme. Derfor går vi meget varmt ind for og vil gerne støtte forslaget om at ophæve spærregrænserne.

Glønborg (KRF):

Enhver bestræbelse på at forbedre demokratiets funktion vil Kristeligt Folkeparti hilse velkommen, og jeg er ikke i tvivl om, at det er hensigten med SFs forslag. Umiddelbart finder jeg forslaget tiltalende. Det er et enkelt og forståeligt system.

Alle partier har prøvet at have enkeltmandsgrupper i amts- eller byråd. Det kan altså lade sig gøre at arbejde som enkeltperson, og i praksis finder man ét eller flere partier, som man indgår et mere eller mindre formaliseret samarbejde med. Jeg har selv prøvet at være en-

mandsgruppe i et amtsråd og kan bekræfte, at det kan lade sig gøre.

Vi har samme bekymring som SF over de mange stemmer, som ikke bliver repræsenteret i Folketinget. Det problem kunne man eventuelt løse på en anden måde, nemlig ved at give folk mulighed for at afgive en alternativ stemme.

I princippet har vi altså megen sympati for det forslag, SF har fremsat her, men det hele skal jo også fungere i praksis. Efter den forholdsvist korte erfaring, jeg har her fra Folketinget, må jeg erklære ligeud, at her ville jeg ikke påtage mig at være enmandsgruppe. Det er hårdt nok og kræver meget løb, megen læsning, meget lang arbejdstid at være en fjerdedel af en firemandsgruppe, og da hensigten med det hele jo er, at et partis gruppe skal kunne følge i det mindste nogenlunde med i arbejdet her, så må jeg nok sige, at med det arbejdspress, de arbejdsopgaver, der ligger i det danske Folketing, sådan som vi har stillet det op, er tallet fire nok ikke helt urimeligt som det praktiske mindstemål for en gruppe.

Derfor må vores konklusion blive, at vi har sympati for tanken, ideen, princippet, men i praksis må vi nok nøjes med at udtrykke denne sympati for princippet og sige, at 2 pct.-spærregrænsen i praksis ikke er urimelig.

Berlau (FK):

Vi kan give principiel tilslutning til det foreliggende lovforslag. Men jeg vil gerne give det nogle bemærkninger med på vejen.

Ministeren startede med en geografisk rundrejse for at besøge andre lande, hvor vi fik at vide, hvordan forholdene var dér, og den mente han at kunne lægge til grund for sin afvisning på regeringens vegne af forslaget. Jeg synes, det ville være rart, hvis man beskæftigede sig en lille smule med, hvad der foregår i Danmark, og knap så meget med, hvad der foregår i udlandet. En række af de stater, som blev nævnt, vil jeg meget gerne frabede mig at vi skulle kunne blive sat i bås med, f.eks. Vesttyskland, hvor man har et højst specielt politisk liv – et liv, hvor befolkningen i meget stor udstrækning politisk undertrykkes, hvor man gennemfører censur over for befolkningen, og hvor man nu også vil inddrage retten til at foretage demonstrationer.

[Berlau]

Derfor synes jeg overhovedet ikke den slags sammenligninger hører hjemme i spørgsmålet om, hvorvidt vi i Danmark skal have vores valgsystem indrettet på den ene eller på den anden måde.

Jeg vil også gerne advare stærkt imod de røster, som er kommet fra forskellige ordførere heroppe, om at benytte lejligheden til at stramme anmelderbetingelserne for nye partier. Jeg bemærkede, at den konservative ordfører sagde noget om, at det er forholdsvis let at opstille som nyt parti i Danmark, hvorefter han gik over til ønsket om at foretage nogle stramminger.

Jamen det skal være let at opstille som politisk parti og som nyt politisk parti. Flere af de partier, hvis ordførere har været heroppe og tale om, at reglerne skal strammes op, har selv på et eller andet tidspunkt været et nyt parti og været i den situation, at de var nødt til at forsøge at kæmpe sig frem til den politiske position, de har fået nu, men det giver dem selvfølgelig ikke ret til derefter at begrænse andres ret til at udøve politisk virksomhed her i landet.

Det er, som om store partier får en fornemmelse af ejerskab eller noget businesslike, når det drejer sig om politik: man ønsker at sætte sig på det, og alle andre skal holdes udenfor. Vi ser meget nødig, at der indføres udemokratiske tilstande i Danmark – udemokratiske tilstande som dem, man ser i lande omkring os, f.eks. USA, der er et aldeles udemokratisk land med et meget udemokratisk politisk system, men hvor man alligevel hævder, at man er demokratisk.

Når jeg siger det, er det også, fordi der jo under og efter valgkampen er kommet politiske ytringer frem, som indebærer, at man skal være yderst påpasselig med sine udtalelser. Vi hørte både under og efter valgkampen bemærkninger om det parti, jeg her repræsenterer, Fælles Kurs; »landsforrædere, føj«, blev der sagt, da det var en kendsgerning, at Fælles Kurs var i Folketinget.

Vi lagde også mærke til, hvordan man beskrev Folketinget som grumset, uarbejdsdygtigt og lignende, fordi der var kommet folk ind med en anden politisk opfattelse end den, man tilfældigvis selv repræsenterede. Holdninger af den art er med til at undergrave demokratiet og vil aldrig nogen sinde inspirere til at skabe et sundt, demokratisk politisk liv, tværtimod.

Derfor vil jeg advare mod de politikere, der i denne sammenhæng øjner muligheden for at begrænse det politiske livs udfoldelse her i landet. Det ville være langt klogere og bedre, om man gav alle medlemmer i det danske samfund mulighed for og ret til at deltage i det politiske liv, og fri os endelig for at komme ind i diktaturstater i politisk sammenhæng, som f.eks. Vesttyskland og USA er udtryk for.

Bjørn Poulsen (SF):

Jeg vil gerne begynde med at takke Fælles Kurs og Fremskridtspartiet for deres tilslutning. Kristeligt Folkepartis principielle tilslutning kan jeg nok ikke bruge til ret meget, men jeg kan da godt se, at situationen set med hr. Glønborgs øjne som fredagsordfører her i Folketinget ville være lidt vanskelig, hvis partiet blev en enmandsgruppe.

Men til de andre ordførere og til indenrigsministeren vil jeg sige, at jeg synes, det er en lidt mærkelig diskussion, at demokrati/ikke-demokrati ligesom har sådanne grader, at der er procenter for det. Det har altid undret mig, at man i Danmark lige ramte 2 pct., og i andre lande har man jo også andre måder at gøre det på.

I den argumentation, der var – og den var jo ikke så stor – hørte jeg ikke et eneste argument for, at man i det hele taget skulle have en spærreregul, bortset fra at der under overfladen lå nogle bekvemmelighedssynspunkter med hensyn til antallet af partier og den slags ubekvemmeligheder for Folketingets arbejde.

Jeg synes, det er lidt kedeligt, at man i et land som Danmark mener, det kan være nødvendigt, som vi så ved sidste valg, at der er 150.000 stemmer, som ingen indflydelse får. Jeg synes, det er under al kritik, og jeg synes, det er udemokratisk, som vi skriver i bemærkningerne til forslaget. Bortset fra lidt bekvemmelighed kan vi ikke se nogen som helst fornuftig grund til, at man holder disse stemmer ude, medmindre man uden videre efter et valg kan se, hvilke partier der har haft mest ud af den situation, en 2 pct.-spærreregul giver.

Man kunne måske også, når man nu taler om spærreregler, prøve på at gå lidt ind i den tankegang, jeg tror somme tider findes hos tilhængerne af denne spærreregul, nemlig hvad den også kan bruges til, for det er det, jeg synes er det værste. En spærreregul kan meget nemt bruges til at holde politiske modstandere ude,

[Bjørn Poulsen]

som det sker andre steder – Vesttyskland er et af de bedste eksempler. Når man ser lidt rundt i folketingssalen på de politiske partier, kunne man også begynde at ønske sig, hvilken pro-centsats man ville have her i landet for at holde forskellige partier ude. En 4 pct.-regel ville ikke betyde så forfærdelig meget, men kom man op på 5 pct., ville det begynde at hjælpe, og nåede vi op på 6 pct., var Folketingets problemer jo løst – så slap vi pludselig af med De Radikale. Men man kunne godt tro, at det var den slags ting, der lå bag argumentationen fra de parti-ers side, der er tilhængere af en spærreregul.

Jeg vil gerne sige til dem, der har henvist til behandlingen i foråret, dengang man arbejdede med en ændring af valgloven, at der heller ikke ved andenbehandlingen blev argumenteret et eneste ord angående de ændringsforslag, SF stillede, og jeg kunne godt tænke mig at få at vide, hvor mange år vi egentlig skal tilbage for at kunne se nogle argumenter fra tilhængerne af disse spærreregler for, hvorfor de i det hele taget skal være der.

Hr. Sønderby var inde på, at det måske var det omvendte, vi skulle diskutere. Det har jeg været lidt inde på, og jeg håber ikke, det er de argumenter, som jeg pegede på kunne ligge til grund for den opfattelse, der lå bag hr. Sønderbys indlæg.

Men jeg synes, der er én ting, man helt har glemt, og det er stemmespild. Jeg har i hvert fald dér, hvor jeg kommer fra, både under den og tidligere valgkampe hørt et meget fremtrædende medlem af Folketinget tale meget om stemmespild, og jeg tror, der er mange steder, hvor man bruger ordet stemmespild alt det, man overhovedet kan, uanset om man ligger i den ene eller den anden side af det politiske spektrum.

Jeg synes, at fjernelsen af den slags efter min bedste overbevisning udemokratiske regler må være et af de højeste mål, man må have i et demokrati, og det er derfor, vi fremsætter et forslag som dette.

Vi har også i bemærkningerne skrevet, at der findes andre måder at tackle problemet på, hvis dette ikke går igennem, og det vil vi om nødvendigt komme tilbage til på et senere tidspunkt.

Jeg tror, at man ved at gennemføre et forslag om at fjerne spærrereglen ville få det meget nemmere i Folketinget, for skulle der blive fler-

tal for andre måder, f.eks. forskellige former for valgforbund og lign. – og man kan jo ikke altid forudsige, hvad et Folketing laver – kan den danske valglov godt blive meget besværlig.

Derfor vil jeg henstille, at man sætter sig ned og tænker over dette forslag endnu en gang og ikke mindst tænker dybt, for jeg synes ikke ligefrem, argumenterne har tydet på, at der er tænkt særlig meget over dette, og at man så når frem til en anden indstilling, når forslaget kommer i salen igen.

Til sidst vil jeg kun sige, at valgloven i et demokrati er alfa og omega for, at demokratiet kommer til at virke, og en udemokratisk valglov kan godt svække denne virkning. Det er vores budskab i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 75:

Forslag til lov om ændring af bistandsloven. (Ændring i reglerne om kontanthjælp, plejehjemsophold m.v.)

Af socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen).

(Fremsat 18/11 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Graversen (S):

Efter socialministerens udsagn i den skriftlige fremsættelse drejer dette lovforslag sig om visse justeringer i bistandsloven, som den har været gældende siden 1. juli i år.